A. D. 1929 CURRENDA Nrus X

PISMO URZĘDOWE TARNOWSKIEJ KURJI DIECEZJALNEJ

Do

Wielebnego Duchowieństwa Naszej Diecezji!

Czcigodni Księża!

Nadzwyczajne okoliczności i nagląca potrzeba zmuszają Nas do zwrócenia się do Was, Wielebni Księża, z następującą prośbą:

W roku najbliższym pragniemy rozszerzyć budynek Seminarjum duchownego, przez dodanie środkowego skrzydła. Dotychczasowy bowiem budynek wystarcza z trudnością na pomieszczenie obecnej liczby alumnów 120. Za lat dwa liczba ta podniesie się, gdyż alumnat obejmować będzie już nie cztery lata jak dotąd, lecz pięć lat. Obecny budynek okazałby się w tych nowych warunkach zgoła niewystarczający. Konieczna więc jest jego rozbudowa, a tem samem potrzebny odpowiedni fundusz. Od Rządu nie można się spodziewać żadnego datku na ten cel, zostawieni jesteśmy własnym siłom.

W tej więc potrzebie diecezjalnej zwracamy się do Was, Wielebni Księża, z prośbą o pomoc tak do Was bezpośrednio, jak i do Naszych diecezjan. — W drugą niedzielę Adwentu wypada składka kościelna w poszczególnych parafjach na rzecz Seminarjum diecezjalnego. Zechciejcie, Wielebni Księża, zapowiedzieć ją w poprzednią niedzielę i w ciepłych słowach polecić Swoim parafjanom tę nową potrzebę Diecezji i Nasz zamiar.

Aby ułatwić Wiel. Księżom przyjście z pomocą Seminarjum duchownemu, postaraliśmy się o większą ilość stypendjów mszalnych i prosimy, by się Wiel. Księża zgłaszali do Kurji, ile Mszy św. zechcą odprawić, (jednak nie in festis suppressis et in Missis binatis), intencje prześlemy, a stypendja przekażemy na rzecz rozbudowy Seminarjum diecezjalnego.

Przy tej sposobności przesyłamy Wam, Czcigodni Księża i Wiernym Diecezji Naszej Błogosławieństwo Arcypasterskie i pozdrowienie w Panu.

Tarnów, 21 listopada 1929.

† LEON Bp.

Motu proprio Ojca św. o skoordynowaniu Papieskich Dzieł Misyjnych.

PIUS XI PAPIEŻ.

Poprzednik Nasz ś. p. Benedykt XV w piśmie okólnem *Maximum illud*, ogłoszonem dnia 30 miesiąca listopada roku 1919, w którem szeroko rozprawiał o rozmaitych sprawach, dotyczących Misyj zagranicznych, z powodu wielkich ich potrzeb, zachęcał wszystkich dobrych ludzi, aby według możności nieśli im pomoc a nadto pisał: „Stąd przedewszystkiem pragniemy, aby hojność katolików wspierała instytucje, niosące pomoc misjom. Pierwszą jest, która się nazywa „Dzieło Rozkrzewiania Wiary“, niejednokrotnie

przez poprzedników Naszych zalecaną, pragniemy, aby św. Kongregacja Rozkrzewiania Wiary dołożyła usilnych starań w osiągnięciu jak najobfitszych z niej owoców, wiele bowiem powinno płynąć z niej środków na podtrzymanie Misyj istniejących i mających powstać; mamy zaś nadzieję, że świat katolicki nie dopuści do tego, aby, gdy inni dla szerzenia błędów opływają w środki, nasi krzewiciele prawdy walczyli z biedą. Inna instytucja, którą również usilnie zalecamy wszystkim, jest „Dzieło Św. Dziecięctwa", którego zadaniem jest czuwanie; aby umierającym dzieciom niewiernych był udzielany chrzest, i ta tembardziej zasługuje na polecenie, że nawet dzieci mogą w niej brać udział... Nie należy również pominąć „Dzieła św. Piotra", które dąży do wychowania i nauki kleru tubylczego. — My zaś w piśmie okólnem *Rerum Ecclesiae*, ogłoszonem dnia 28 miesiąca lutego roku 1926, również omawialiśmy sprawę Misyj, jako tę, o której pieczę mieć winniśmy ze względu na Nasz urząd Apostolski; tam też o Dziełach papieskich, jak je nazwaliśmy, rozprawiając, pisaliśmy: „Lud chrześcijański powinien iść z pomocą Dziełu Rozkrzewiania Wiary, jako najprzedniejszemu z pomiędzy innych dzieł misyjnych, z taką hojnością, jaka całkowicie odpowiada potrzebom... Do tego przedniejszego Dzieła Rozkrzewiania Wiary dołączają się dwa, inne... które ponieważ Stolica Apostolska uznała je za swoje, wierni Chrystusowi ponad inne Dzieła, które mają sobie wytknięte specjalne jakieś cele, powinni popierać ofiarami i datkami; jedno z nich mianowicie Św. Dziecięctwa i drugie zwane Św. Piotra Apostoła. Tamto... ma na celu organizowanie dzieci, któreby się przyzwyczajały ze swej własności popierać wykup od niewiernych dzieci, ktore narażone są niejednokrotnie na wyrzucanie lub zabijanie, jak również ma na celu ich katolickie wychowanie; tego zaś celem jest za pomocą modlitwy i zebranych pieniędzy osiągnąć to, aby wybranych krajowców wychować w Seminarjach i doprowadzić do święceń kapłańskich, aby tem łatwiej można było ich współplemieńców doprowadzić do Chrystusa i utwierdzić w Wierze... Jedno i drugie Dzieło, jako pomocnicze pierwszego, jak staraniom Biskupów ś. p. poprzednik Nasz Benedykt XV... zalecał, tak i My polecać nie ustajemy. — Jakoż częstokroć i słowem, i pismem, przy danej sposobności, rozprawialiśmy o tych papieskich Dziełach Misyjnych, zachęcając ludzi dobrej woli, aby je wspierali. I chcemy tu publicznie stwierdzić, że istotnie wielu Biskupów i mężów z pomiędzy jednego i drugiego kleru i ludu świeckiego było takich, którzy nieśli Nam czynną pomoc do popierania usiłowań misjonarskich. Za ten zapał apostolski składamy wielkie dzięki Bogu, jak również oddajemy chwałę należną tym, którzy tak hojnie i starannie odpowiedzieli na wezwanie Powszechnego Ojca. Zważywszy to, jak również mając przed oczyma potrzeby Misyj, uważamy za wskazane postawić pewne normy do skoordynowania Papieskich Dzieł Misyjnych dla ich wzrostu, nie dążąc do zespolenia ich w jedno i toż samo; pragniemy bowiem, aby każde z tych Dzieł miało swoje prawo i swoje przepisy i według swego celu osiągało korzyści, i mamy nadzieję, że one, w ten sposób i w tym porządku ustanowione, tym duchem miłości i braterskiego stosunku wspólnie będą wzrastały, jakiemi pomiędzy sobą powinny być połączone te stowarzyszenia, które i noszą zaszczytne miano Papieskich, wspólnie dążą do tak świętego i szlachetnego celu. — Wobec tego z własnej pobudki i pełnej świadomości, jak również po należytem rozważeniu Naszem, polecamy do wykonania co następuje: — I. Sekretarz generalny św. Kongregacji Rozkrzewiania Wiary, jak jest Prezesem generalnym Papieskiego Dzieła Rozkrzewiania Wiary, tak będzie Prezesem generalnym Papieskiego Dzieła Św. Piotra Apostoła — dla wychowania

kleru tubylczego, jak to było postanowionem od początku przez św. Kongregację Rozkrzewiania Wiary. — II. Sekretarz generalny Papieskiego Dzieła Rozkrzewiania Wiary ma być stale członkiem Rady Generalnej Papieskiego Dzieła Św. Piotra Apostoła, jak również Sekretarz generalny Papieskiego Dzieła św. Piotra Apostoła, prawnie będzie członkiem Rady Generalnej Papieskiego Dzieła Rozkrzewiania Wiary. — III. Dla zarządu Papieskiemi Dziełami Misyjnemi powstaje Najwyższa Rada (czyli Najwyższy Komitet); będzie on się składał z Prezesa Papieskich Dzieł Misyjnych, Sekretarzy generalnych tych Dzieł i po jednym członku z każdego Dzieła, przez nie wybranym. — IV. Przewodniczyć ma temu Komitetowi Prezes Papieskich Dzieł Misyjnych, który też ma go zwoływać stosownie do potrzeby. — V. Zadaniem Komitetu będzie czuwać nad tem, by każde Dzieło mogło porządnie i z pożytkiem rozwijać swą działalność, jak również załatwiać mogące powstać pomiędzy rozmaitemi Dziełami trudności. — VI. W poszczególnych krajach Prezes Krajowy Dzieła Rozkrzewiania Wiary jednocześnie ma być Prezesem Dzieła Św. Piotra Apostoła (o ile ono istnieje). — VII. Również w poszczególnych krajach Sekretarz Krajowy Dzieła Rozkrzewiania Wiary ma być członkiem Rady Dzieła Św. Piotra Apostoła, i Sekretarz Dzieła Św. Piotra Apostoła członkiem Dzieła Rozkrzewiania Wiary. — VIII. W każdym kraju powinien być Komitet Krajowy Papieskich Dzieł Misyjnych, który ma się składać z Prezesa Krajowego Papieskich Dzieł Misyjnych, istniejących w kraju, Sekretarzy tychże Dzieł i z jednego członka Rady każdego z tych Dzieł, wybranego przez Radę. — IX. Obowiązkiem tego Komitetu, którego przewodniczącym jest Prezes Krajowy Papieskich Dzieł Misyjnych, będzie troska o wspólne dobro tych Dzieł, w każdym kraju istniejącym oraz godzenie trudności, któreby pomiędzy różnemi Dziełami mogły powstać. — X. Wszystkie Papieskie Dzieła Misyjne powinny mieć jedno Wspólne Pismo Krajowe (Commentarium nationale). Aby zaś nie brakowało czytelnikom żadnych wiadomości, dotyczących Dzieł Misyjnych, należy zachować wystarczające i stałe miejsca dla Dzieł: Rozkrzewiania Wiary, Św. Piotra Apostoła i Św. Dziecięctwa. Inne publikacje (poza wiadomościami wskazanemi) mogą być umieszczane tylko ze względów wyjątkowych, nie zaś ogólnych z aprobatą czy to Powszechnego, czy też Krajowego Komitetu. Wspólne Pismo (Commentarium generale) podlega uprzedniej cenzurze św. Kongregacji Rozkrzewiania Wiary. — Żądamy, aby nadal, co zresztą było i dawniej, Papieskie Dzieła Misyjne podlegały św. Kongregacji Rozkrzewiania Wiary, której są one wielką pomocą. Obowiązkiem więc tej św. Kongregacji będzie szczególniejszą pieczą otoczyć te Dzieła Papieskie i czuwać pilnie nad ich rozwojem; o czem mają być składane Nam sprawozdania w określonych terminach, lub o ile tego będzie wymagała jakaś szczególniejsza racja. — W tych staraniach i troskach, przez które usiłujemy popierać Papieskie Dzieła Misyjne, każdy uczciwy człowiek uzna, jak Nam zależy na tem, aby one z dnia na dzień coraz to więcej wzrastały i kwitły dla zbawienia wielkiej liczby dusz, i jak wdzięcznem sercem odnosimy się do tych wszystkich, którzy w jakikolwiekbądź sposób je popierają; a przedewszystkiem do troskliwych Biskupów i tych wszystkich mężów jednego i drugiego kleru, którzy współdziałają z Nami w rozkrzewianiu Królestwa Chrystusowego po całym świecie. — To zaś, cośmy w tem Piśmie Naszem postanowili, nakazujemy uważać za stałe i nieodmienne, bez względu na jakiekolwiekbądź przeciwne zarządzenia.

Dan w Rzymie u św. Piotra dnia 24 miesiąca czerwca, w uroczystość św. Jana Chrzciciela roku 1929, Pontyfikatu Naszego ósmego. *PIUS PAPIEŻ XI.*

Książki i broszury heretyckie.

Wobec pojawiającej się w ostatnich czasach w różnych okolicach naszej diecezji agitacji badaczy Pisma św., adwentystów i innych rozmaitych sekciarzy i rozszerzania przez nich książek, jak: „Chrystus Zbawiciel nasz", „Usługa dobrych aniołów" itd. i różnych heretyckich broszur, — zwracamy uwagę na statuty pierwszego naszego Synodu diecezjalnego, dotyczące zachowania i pielęgnowania wiary św. (stat. 15 – 26, str. 62 – 65), polecając ich wykonanie.

Odsyłanie zebranych składek

na cele wskazane w Directorium lub zarządzone Kurendą, ma się uskutecznić w terminie podanym przez Statut Synod. 244 § 4. Wszelkie należytości należy przesyłać do Kurji *tylko zapomocą blankietów nadawczych P. K. O.* (Nr. konta Kurji 140300 — i zawsze u góry w środkowej części blankietu zaznaczyć, na jaki cel jest wysłana odnośna kwota.

Ponieważ Kurja Biskupia zamyka i zestawia rachunki roczne z dniem 31 grudnia, przeto wszelkie należytości za rok bieżący winny być nadane na poczcie *najpóźniej* 24 grudnia.

Zmiany wśród Duchowieństwa.

Odznaczeni: Rok. i Mant.: ks. Józef Gawor, proboszcz w Muszynie; *Exposit. can.:* ks. Józej Mroczek, proboszcz w Łomnicy i ks. Władysław Kowalczyk, administrator w Tyliczu.

Instytuowany na probostwo w Zgórsku ks. Kazimierz Dziurzycki, prob. w Apolinarach.

Zrezygnował z probostwa w Chomranicach ks. Józef Adamczyk i zamianowany został proboszczem usuwalnym w nowo utworzonej parafji w Przedborzu.

Administratorem w Chomranicach zamianowany ks. Józef Grądziel.

Proboszczem usuwalnym w Apolinarach zamianowany ks. Franciszek Wójcik, proboszcz usuw. w Jurkowie ad Dobra, a ks. Jan Jagiełka, wikarjusz w Łososinie Górnej, zamianowany proboszczem w Jurkowie ad Dobra.

Nowowyświęcony ks. Bernardyn Koszyk otrzymał posadę wikarjusza w Tuchowie, a ks. Jan Sarna, wikarjusz w Tuchowie, przeniesiony do Łososiny Górnej.

Z KURJI BISKUPIEJ

W Tarnowie, dnia 23 listopada 1929.

Ks. Roman Sitko
kanclerz

† LEON Bp.

Nakładem Kleru Diecezjalnego — Z Drukarni Zygmunta Jelenia w Tarnowie